

»Sláið kalt vatn í blóðið«

-og kannið eftir hvat aðrir hava gjørt, serliga smátjóðir. Eg haldi norðmenn hava dugað væl at takla oljuvinnuna við eitt nú neyvari stýring av gongdini og eisini við, hvat stóru oljufeløgini hava fingið loyvi til og ikki. Um hetta er tað rætta fyri Føroyar mugu føroyingar sjálvir finna út av sigur Helge Joensen, føroyskur listamaður í Stavange

Jan Müller

Hann hevur búð í Noregi meginpartin av ævi síni, men kortini kennir hann seg sum føroying ella rættari sum klaksvíking.

Foreldrin vóru bæði úr Klaksvík. Pápin var Óli á Eiðinum. Hann fórst við Fossanesi í 1938, og tá var Helgi bert 5 ára gamal. Saman við mammuni Oliviu Joensen flutti Helgi til Havnar, har mamman var stjóri á Sjómansheiminum frá 39-45.

Mamman giftist uppáftur við einum norðmanni og tey fluttu til Noregs í 45 og hevur Helgi búð har síðani.

Kendur listarmaður

Helgi er kendur listamaður í Stavanger og um allan heimin. Hann ger lutir úr tini og hevur hildið framsýningar í nógvum londum. Í dag er hann 65 ára gamal og hevur stór framsýningarhøli á arbeidsplassinum í hjartanum í Stavanger býi. Stórus eftirspurningur er eftir prýðislutunum hjá Helga.

Herfyri stakk Sosialurin inn á gólvið hjá Helga og fingi vit eitt prát við hann um eitt nú tað ávirkan, sum oljuvinna hevur havt á henda stóra norska býin.

Stóran týðning fyri Stavanger

Helge Joensen ger greitt, at hann avgjørt ikki er nakar serfrøðingur í olju men persónliga heldur hann, at oljuvinnan hevur havt sera stóran týðning fyri Stavanger og alt økið nærhendis. Nógv virksemi hevur verið og er framvegis í hesum økinum, sum hevur tilknýti til oljuna.

-Stavanger er vordin ein nógv meira internationalur býur enn hann varð, aðrenn oljan kom - upp á gott og ringt.

Fyri tað fyrsta er býurin nógv vaksin, soleiðis at her í dag búgva meira enn 100.000 fólk. Ávirkanin á mentanarlívið hevur verið stór, og eg haldi hetta hevur verið positivt. Men hvussu ein slík ávirkan verður í einum lítlum samfelag sum tí føroyska er sjálvandi ikki gott at vita. Tað veldst um so nógv leggur hann aftrat.

Helgi Joensen her inni í framsýningarhøli sínum saman við teimum vøkru prýðislutunum

-Av tí ringa, sum internationala umhvørvið hevur ført við sær, er øktur kriminalitetur, húsini eru vordin nógv dýrari og príslegið sum heild er eisini hækkað nógv. Eitt nú hækkaðu lónirnar nógv, tá oljan kom, og hetta var hart fyri vinnulívið.

Helgi kom til Stavanger í 63 og heldur, at samanlagt hevur oljan havt sera positiva ávirkan á býin og fólkið her býr.

Norðmenn hava dugað væl

Vit spurdu Helga, hvussu hann heldur norðmenn hava klárað at takla hesa vinnu!

-Uttan at vera serfrøðingur, so haldi eg norðmenn hava dugað væl at stýrt hesi vinnu og gongdini og sumuleiðis, hvat stóru altyðja oljufeløgini eru sloppin at gera og ikki.

Um tað er besti máttin at gera hetta uppá og um hetta er máttin fyri føroyingar veit eg ikki. Tó má tað vera nyttugt fyri føroyingar at kanna og vita, hvat norðmenn hava gjørt og so taka støðu til, um hetta hóskar til føroysk viðurskipti.

-Heldur tú, tað er gott fyri Føroyar, um olja verður funnin?

-Búskaparliga er tað gott. Men hvussu stór ávirkanin verður á eitt so lítið samfelag er so nakað heilt annað. Tað rokni eg við, at tit kunnu finna út av út frá tí, sum er hent í t.d. Hetlandi.

-Hvørji góð ráð hevur tú at gera tínum føroysku landsmonnum í sambandi við oljuna?

-Eg veit ikki annað at siga, enn at ein skal sláa kalt vatn í blóðið og kanna, hvat aðrir hava gjørt, kanska serliga aðrar smáar tjóðir.

Helgi hevur júst verið í Føroyum til jarðarferðina hjá pápa-beiggjanum Robert Joensen.

Vit reinsa longu norsku og bretska oljuvinnuna

... og klára helst eisini ta føroysku !

KEMILUX
Mykinesgøta 1 • FR-100 Tórshavn
Tlf. 10833 • Fax 10933